

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Školní vzdělávací program obsahuje základní pravidla pro hodnocení žáků, podrobněji jsou rozpracovaná v pravidlech pro hodnocení žáků. Zde především vymezujeme způsoby hodnocení a stanovení kritérií pro hodnocení a sebehodnocení žáků.

Hodnocení žáka ve škole

Účelem vzdělávání žáků v naší základní škole je vybavit žáka klíčovými kompetencemi. Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích, a jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě. Jsou to kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence pracovní.

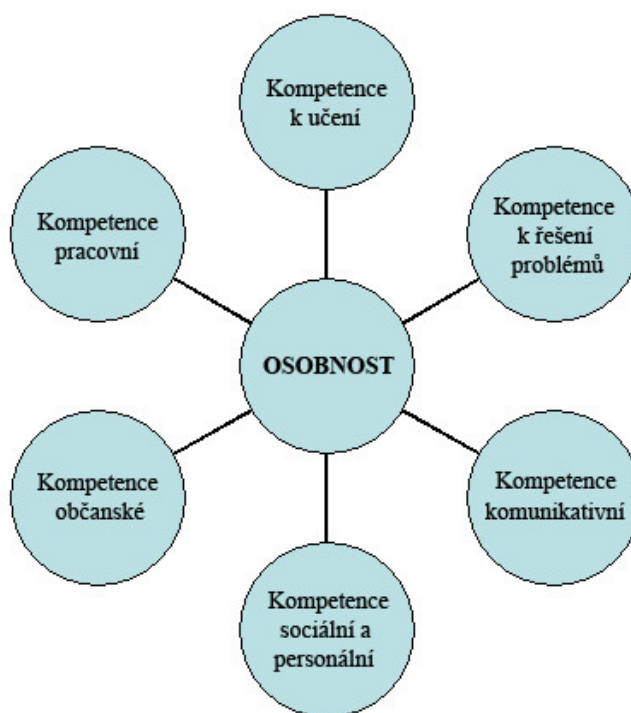
Základní otázkou pro hodnocení žáka je: „Do jaké míry je žák po ukončení pátého ročníku naší školy těmito klíčovými kompetencemi vybaven?“ Odpověď je zároveň tím nejsložitějším v hodnocení nejenom úspěšnosti žáka, ale i školy, celého školního vzdělávacího programu a práce učitelů, a zřejmě nelze najít jednoduchý mechanismus, jak na ni spolehlivě, v „reálném čase“ v době vzdělávání v základní škole, přímo odpovědět. Teprve další život žáka ukáže, do jaké míry se podařilo vytčených vzdělávacích cílů dosáhnout.

Podstatou objektivního hodnocení je hodnocení úspěšnosti dosažení těch cílů a hodnocení úspěšnosti vybavení žáka těmi kompetencemi, které ve svém souhrnu ke klíčovým kompetencím vedou. Při evaluaci se zaměřujeme na očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí, očekávané výstupy oborů vzdělávacích oblastí a na konkretizované dílčí výstupy a aktivní dovednosti, které tvoří vzdělávací výstup vztažený ke konkretizovanému učivu specifikovanému v jednotlivých ročnících ve vzdělávacích předmětech. Za předpokladu, že jsou tyto dílčí kompetence správně nastaveny, lze se při evaluaci zaměřit přímo na tyto dílčí kompetence, jako na hlavní předmět hodnocení úspěšnosti žáka v procesu vzdělávání.

Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Plní funkci **motivační**, **zpětnovazební** (informace o správnosti postupu, průběhu učení a jeho výsledku) a **kontrolní**. Mělo by zhodnotit znalosti a dovednosti žáka za určité období vzhledem k jeho individuálnímu vývoji. Součástí hodnocení je vždy konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby nedostatky odstranil.

Pravidla pro hodnocení žáka

- je průběžné (ve vyučovacích hodinách v průběhu školního roku) a závěrečné (formou vysvědčení),
- není založeno na srovnání žáka s jeho spolužáky, ale soustředí se na individuální pokrok každého žáka podle předem stanovených kritérií,
- žáci jsou předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník a kritérii hodnocení na školní rok v dané oblasti,

- součástí hodnocení je sebehodnocení žáka a samokontrola – žáci jsou vedeni ke schopnosti posoudit svou práci, aktivitu, úsilí, možnosti a rezervy,
- učitel je veden snahou posilovat vnitřní motivaci žáka na úkor vnější – žák se učí proto, že chce, a nikoli pro známku,
- práce s chybou je prostředkem ke zlepšení, k sebezpoznání schopností a důslednější kontrole práce,
- upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáka při celém procesu učení,
- hodnocení dodržuje zásady jednoznačnosti, srozumitelnosti, věcnosti, všestrannosti, efektivnosti a srovnatelnosti s předem danými kritérii,
- hodnocení je pedagogicky zdůvodnitelné, odborně správné a doložitelné (žákovská knížka, žákovské portfolio...).

Nástroje a formy hodnocení žáka

- **klasifikace:** žáci jsou hodnoceni známkou, integrování žáci na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny a na žádost zákonných zástupců jsou hodnoceni kombinovaně (známkou a slovně). Podklady pro klasifikaci jsou získávány průběžně, vyučující využívá co nejefektivnější formy písemné či ústní pro získání podkladů ke klasifikaci. Ta je prováděna **průběžně** v hodinách, **čtvrtletně** na základě shromážděných podkladů známkou, v případě potřeby doplněnou slovním komentářem učitele, a pololetně formou **vysvědčení**.
- **sebehodnocení žáka:** k sebehodnocení slouží žákovi především týdenní plány a měsíční ohlédnutí. Od 1. třídy učíme žáka používat popisný jazyk v písemném i ústním projevu, možné jsou i grafické symboly, body, stupnice... Pro sebehodnocení vytváříme čas v hodině, žákovi do něj nezasahujeme, respektujeme jeho postoj, využíváme zpětnou vazbu žák – učitel založenou na vzájemné důvěře. Sebehodnocení využíváme také po skupinové práci, projektu, ukončení tematického celku.
- **portfolio žáka:** každý žák si shromažďuje během školního roku materiály, které dokumentují stav jeho vědomostí a dovedností, úroveň osvojení jednotlivých kompetencí. Mají různou podobu a obsahují doklady o tom, jak se žák vyrovnal s dovednostmi sebehodnocení své práce. Toto portfolio má jednak **motivační** a jednak **hodnotící** charakter.
- **výstupní hodnocení:** škola ho volitelně vydá žákům na základě žádosti zákonných zástupců, kteří po 5. ročníku odcházejí na víceleté gymnázium. Obsahuje vyjádření o možnostech a nadání, předpokladech pro další vzdělávání, o chování v průběhu školní docházky, o osvojení klíčových kompetencí a o dalších významných skutečnostech ovlivňujících vzdělání žáka.
- **vysvědčení:** závěrečná forma je vydávána pololetně, má formu klasifikace.

Způsoby získávání podkladů pro hodnocení v jednotlivých oblastech

- sledování a analýza průběžné práce žáka
- různé druhy testů a zkoušek
- sledování průběžných výkonů
- sledování připravenosti a plnění zadaných úkolů a povinností
- konzultace s ostatními učiteli, specializovanými pracovníky
- rozhovory se žákem a zákonným zástupcem

Kritéria pro finální klasifikaci

v naukových předmětech:

- aktivní přístup k práci
- písemné práce po tematickém celku
- krátké procvičovací práce

- zkoušení za pomoci učitele
- projekty, účast v soutěžích, referáty a samostatné práce

ve výchovných předmětech

- hodnocení výkonů podle osobních předpokladů
- přístup k zadané práci a jejím výsledkům
- zájem, aktivita, tvořivost, ochota zhostit se úkolu
- materiální příprava
- účast v soutěžích, smysl pro fair play

Hodnocení chování žáka

Chování hodnotíme samostatně. Vztahuje se k chování ve škole a na akcích pořádaných školou. Hodnotíme školní docházku (případná neomluvená absence) a míru shody chování se školním řádem a obecně platnými pravidly slušného chování.

Způsoby hodnocení:

- pochvaly
- kázeňská opatření
- stupnice známek z chování na závěrečném vysvědčení
- sebehodnocení žáka (portfolio)

Termíny hodnocení:

- průběžně – slovní hodnocení
- vysvědčení – klasifikace